

Kvartalna statistika saobraćaja III kvartal 2019. godine^(*)

Prevoz putnika u trećem kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi rast u drumskom saobraćaju za 1,0%, lokalnom drumskom za 1,2%, prevozu putnika na aerodromima 5,8%, redovnom vazдушnom za 4,9%, dok se pad bilježi u željezničkom za 0,3% i vanrednom vazдушnom prevozu za 22,0%.

Kod prevoza robe u trećem kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine rast se bilježi kod ukupnog prometa robe u lukama za 16,3%, željezničkog za 35,4%, dok se kod prevoza robe na aerodromima bilježi pad za 16,9%.

Broj pretovarenih tona u lukama, u trećem kvartalu 2019. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi rast za 17,3%, kod izmanipulisanih tona za 29,2%.

Potrošnja minuta fiksne telefonije u trećem kvartalu 2019. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi pad za 10,2% a potrošnja minuta mobilne telefonije rast za 2,3%.

Ukupan broj saobraćajnih nezgoda¹ u trećem kvartalu 2019. godine iznosio je 1 922 što je 6,5% više u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Broj nastradalih lica² u trećem kvartalu 2019. godine iznosio je 847 (od čega je 831 povrijeđenih lica), što je za 0,2% manje u odnosu na isti kvartal 2018. godine.

Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila u trećem kvartalu 2019. godine iznosi 68 518 što je za 6,7% više nego u istom kvartalu prethodne godine. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila³ u trećem kvartalu 2019. godine iznosi 5 859 što je za 5,2% manje nego u istom kvartalu prethodne godine.

U trećem kvartalu 2019. godine drumskim teretnim motornim vozilima prevezeno je 232 hiljade tona robe, uz ostvarenih 18 750 hiljada tonskih kilometara. Pređeni kilometri vozila sa utovarom iznosili su 1 012 hiljada kilometara. U strukturi prevezene robe unutrašnji prevoz učestvuje sa 94,0% ili 218 hiljada tona prevezene robe, dok međunarodni prevoz učestvuje sa 6,0% ili 14 hiljada tona prevezene robe. U strukturi ostvarenih tonskih kilometara unutrašnji prevoz učestvuje sa 72,5% ili 13 601 hiljada tonskih kilometara, a međunarodni prevoz sa 27,5% ili 5 149 hiljada tonskih kilometara.

Tabela 1. Kvartalna statistika saobraćaja, III kvartal 2019.

Indikator	III kvartal 2018	III kvartal 2019
Broj prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju, u hilj.	328	327
Broj prevezenih putnika u drumskom saobraćaju, u hilj.	2 483	2 507
Broj prevezenih putnika na aerodromima, u hilj.	1 213	1 283
Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju	1 805	1 922
Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila	64 243	68 518

^{*}) - Shodno Politici revizije Uprave za statistiku podaci su revidirani

¹ Ukupan broj saobraćajnih nezgoda obuhvata: nezgode bez poginulih i povrijeđenih lica, nezgode sa poginulim, nezgode sa poginulim i povrijeđenim, nezgode sa povrijeđenim.

² Nastradala lica obuhvataju povrijeđena i poginula lica.

³ Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i polovna uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Tabela 2. Prevoz putnika i robe prema vrstama prevoza

	QIII 2018	QIII 2019	Indeksi			
			$\frac{\text{QIII 2019}}{\text{Ø 2015}}$	$\frac{\text{QIII 2019}}{\text{QII 2019}}$	$\frac{\text{QIII 2019}}{\text{QIII 2018}}$	$\frac{\text{QI-III 2019}}{\text{QI-III 2018}}$
Prevoz putnika						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	328	327	105,8	127,7	99,7	99,9
Drumski saobraćaj, u hilj.	2 483	2 507	143,5	144,3	101,0	101,0
Lokalni drumski saobraćaj, u hilj.	247	250	113,1	100,8	101,2	102,4
Prevezeni putnici na aerodromima	1 212 988	1 283 003	300,0 ⁴	179,8	105,8	107,0
Redovni vazdušni saobraćaj	237 988	249 739	189,3	158,0	104,9	105,9
Vanredni vazdušni saobraćaj	23 602	18 404	201,8	188,4	78,0	90,1
Putnički kilometri						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	23 434	23 805	118,2	140,9	101,6	100,3
Drumski saobraćaj, u hilj.	49 195	47 796	174,4	194,0	97,2	98,8
Redovni vazdušni saobraćaj, u hilj.	254 479	269 167	216,3	175,4	105,8	107,5
Vanredni vazdušni saobraćaj, u hilj.	23 469	16 807	300,0 ⁴	176,2	71,6	84,1
Prevoz robe						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	181	245	99,2	75,9	135,4	110,5
Prevezena roba na aerodromima, u t	261	217	97,7	99,1	83,1	91,1
Tonski kilometri						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	23 147	28 133	100,5	74,4	121,5	109,4
Dolasci i odlasci brodova u lukama						
Ukupan promet robe, u t	462 359	537 954	144,6	93,2	116,3	107,3
Izvoz, u t	87 243	267 005	127,5	84,7	300,0 ⁴	145,2
Uvoz, u t	368 023	270 949	166,8	103,5	73,6	85,5
Pretovar u lukama						
Pretovarene tone	455 690	534 419	129,5	97,4	117,3	106,3
Izmanipulisane tone	722 991	934 393	110,9	82,8	129,2	125,5

Tabela 3. Promet putnika i tereta na aerodromima, III kvartal 2019.

	QIII 2019
Broj komercijalnih operacija	9 901
Promet putnika	1 283 003
Promet tereta, t	217

Tabela 4. Struktura prometa putnika na aerodromima, III kvartal 2019.

	QIII 2019	Struktura prometa, %
Ukupno	1 283 003	100,0
Aerodrom Podgorica	488 418	38,1
Aerodrom Tivat	794 585	61,9

⁴ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom putnika sa crnogorskim aerodromima, III kvartal 2019.

	Ukupno	Aerodrom Podgorica	Aerodrom Tivat
Ruska Federacija	429 284	22 574	406 710
Srbija	208 479	90 455	118 024
Njemačka	71 754	47 152	24 602
Ukrajina	68 916	673	68 243
Poljska	68 366	49 913	18 453
Velika Britanija	57 297	30 157	27 140
Francuska	49 795	34 628	15 167
Turska	45 917	45 917	-
Italija	40 215	38 099	2 116
Bjelorusija	32 188	-	32 188

Tabela 6. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom robe sa crnogorskim lukama, III kvartal 2019.

	Ukupan promet robe, u t	Izvoz, u t	Uvoz, u t
Kina	145 500	145 500	-
Hrvatska	101 366	30 542	70 824
Grčka	87 884	158	87 726
Italija	70 093	21 627	48 466
Albanija	42 343	6 425	35 918
Malta	27 078	21 272	5 806
Egipat	12 395	1 312	11 083
Kipar	12 063	12 063	-
Turska	9 916	3 428	6 488
Izrael	4 934	4 934	-

Tabela 7. Poštanski saobraćaj i telekomunikacije

	QIII 2018	QIII 2019	Indeksi			
			$\frac{QIII\ 2019}{\bar{\emptyset}\ 2015}$	$\frac{QIII\ 2019}{QII\ 2019}$	$\frac{QIII\ 2019}{QIII\ 2018}$	$\frac{QI-III\ 2019}{QI-III\ 2018}$
Pisama, u hilj.	3 803	3 902	114,4	104,2	102,6	95,7
Paketi, u hilj.	14	13	68,4	86,7	92,9	115,8
Tiskovine, u hilj.	26	33	61,1	117,9	126,9	84,6
Potrošeni minuti fiksne telefonije, u hilj.	31 464	28 269	47,8	106,6	89,8	82,6
Potrošeni minuti mobilne telefonije, u hilj.	635 894	650 459	117,0	111,3	102,3	100,7

Tabela 8. Teretni drumski saobraćaj, III kvartal 2019.

A = B + C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	232	18 750	1 012
1. Unutrašnji prevoz	218	13 601	593
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	14	5 149	419
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	13	4 663	375
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	1	486	44

Tabela 9. Teretni drumski saobraćaj uz nadoknadu, III kvartal 2019.

B	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	50	6 708	566
1. Unutrašnji prevoz	38	2 401	209
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	12	4 307	357
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	11	3 821	313
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	1	486	44

Tabela 10. Teretni drumski saobraćaj za sopstvene potrebe, III kvartal 2019.

C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	182	12 042	446
1. Unutrašnji prevoz	180	11 200	384
2. Međunarodni prevoz (2.1)	2	842	62
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	2	842	62
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	-	-	-

Tabela 11. Broj saobraćajnih nezgoda i nastradala lica u drumskom saobraćaju

	QIII 2018	QIII 2019	Indeksi			
			QIII 2019	QIII 2019	QIII 2019	QI-III 2019
			Ø 2015	QII 2019	QIII 2018	QI-III 2018
Ukupan broj saobraćajnih nezgoda	1 805	1 922	155,5	125,9	106,5	105,3
Ukupan broj nastradalih lica	849	847	152,3	115,7	99,8	105,2

Tabela 12. Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju po opštinama, III kvartal 2019.

Opština	Ukupno (1)+(2)+(3)+(4)	Bez poginulih i povrijeđenih lica (1)	Sa poginulima (2)	Sa poginulim i povrijeđenim (3)	Sa povrijeđenima (4)
Ukupno	1 922	1 348	9	6	559
Andrijevisa	1	1	-	-	-
Bar	186	133	1	1	51
Berane	26	17	-	-	9
Bijelo Polje	60	32	2	1	25
Budva	168	121	1	-	46
Cetinje	45	23	1	1	20
Danilovgrad	34	24	-	-	10
Herceg Novi	178	150	1	-	27
Kolašin	54	32	1	1	20
Kotor	154	116	-	-	38
Mojkovac	18	9	-	-	9
Nikšić	193	152	-	1	40
Plav	10	6	-	-	4
Pljevlja	17	8	-	-	9
Plužine	4	2	-	-	2
Podgorica	568	392	1	1	174
Rožaje	18	10	-	-	8
Šavnik	5	5	-	-	-
Tivat	76	51	-	-	25
Ulcinj	86	52	-	-	34
Žabljak	21	12	1	-	8

Tabela 13. Broj nastradalih lica u drumskom saobraćaju po opštinama, III kvartal 2019.

Opština	Ukupno nastradala lica (1) + (2)	Poginuli (1)	Povrijeđeni (2)
Ukupno	847	16	831
Andrijevisa	-	-	-
Bar	83	3	80
Berane	15	-	15
Bijelo Polje	42	3	39
Budva	67	1	66
Cetinje	30	2	28
Danilovgrad	10	-	10
Herceg Novi	38	1	37
Kolašin	34	2	32
Kotor	45	-	45
Mojkovac	12	-	12
Nikšić	61	1	60
Plav	5	-	5
Pljevlja	47	-	47
Plužine	2	-	2
Podgorica	256	2	254
Rožaje	10	-	10
Šavnik	-	-	-
Tivat	34	-	34
Ulcinj	41	-	41
Žabljak	15	1	14

Tabela 14. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila

	QIII 2018	QIII 2019	Indeksi			
			<u>QIII 2019</u>	<u>QIII 2019</u>	<u>QIII 2019</u>	<u>QI-III 2019</u>
			<u>Ø 2015</u>	<u>QII 2019</u>	<u>QIII 2018</u>	<u>QI-III 2018</u>
Broj registrovanih vozila	64 243	68 518	137,9	99,0	106,7	106,4
Broj prvi put registrovanih vozila	6 182	5 859	143,9	82,4	94,8	95,9

Tabela 15. Broj registrovanih drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije

Kvartal	Vrsta pogonske energije						Ukupno ⁵
	Eurosuper 95	Eurosuper 98	Eurodizel	Mješavina	Auto Gas	El.energija	
QIII 2019	15 819	708	48 925	8	2 296	44	67 800
QIII 2018	15 611	160	45 451	5	2 330	28	63 585

Tabela 16. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2019.

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	2 554	59 507	144	327	4 693
Andrijevića	1	258	1	-	28
Bar	238	5 409	6	11	361
Berane	13	1 703	13	23	90
Bijelo Polje	29	2 687	10	19	244
Budva	464	3 323	14	45	199
Cetinje	52	1 652	1	15	105
Danilovgrad	19	1 363	1	18	146
Gusinja	1	234	1	2	13
Herceg Novi	417	3 564	15	15	250
Kolašin	7	484	3	1	48
Kotor	380	2 697	18	17	179
Mojkovac	1	432	9	1	23
Nikšić	73	5 514	12	52	522
Petnjica	1	287	4	2	13
Plav	0	574	5	3	17
Pljevlja	6	1 947	2	14	147
Plužine	-	117	1	-	16
Podgorica	408	20 310	5	61	1 824
Rožaje	5	1 291	13	9	52
Tivat	139	1 941	8	4	162
Tuzi	11	1 169	-	5	96
Ulcinj	284	2 227	1	10	130
Šavnik	-	67	1	-	9
Žabljak	5	257	-	-	19

⁵ Ukupan broj drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije je manji od ukupnog broja registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila za broj priključnih vozila, koja ne koriste pogonsku energiju.

Tabela 16. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2019.

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	169	372	718	34	68 518
Andrijevića	1	1	4	-	294
Bar	29	22	42	-	6 118
Berane	8	9	33	2	1 894
Bijelo Polje	25	29	55	5	3 103
Budva	13	-	22	-	4 080
Cetinje	3	17	36	-	1 881
Danilovgrad	-	9	15	-	1 571
Gusinje	-	-	3	1	255
Herceg Novi	18	6	20	1	4 306
Kolašin	7	4	5	-	559
Kotor	12	6	28	-	3 337
Mojkovac	5	1	3	-	475
Nikšić	6	63	87	2	6 331
Petnjica	0	-	5	2	314
Plav	1	-	2	-	602
Pljevlja	3	14	30	6	2 169
Plužine	-	-	-	-	134
Podgorica	4	151	250	11	23 024
Rožaje	7	27	44	-	1 448
Tivat	9	6	16	-	2 285
Tuzi	-	6	13	3	1 303
Ulcinj	14	-	3	-	2 669
Šavnik	-	-	1	-	78
Žabljak	4	1	1	1	288

Tabela 17. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2019.

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	328	4 926	1	20	413
Andrijevica	-	16	-	-	2
Bar	24	407	-	-	23
Berane	1	147	-	1	9
Bijelo Polje	8	226	-	-	27
Budva	45	246	1	4	12
Cetinje	8	141	-	-	9
Danilovgrad	4	87	-	5	20
Gusinje	1	27	-	-	2
Herceg Novi	33	257	-	-	18
Kolašin	3	27	-	-	3
Kotor	49	179	-	2	6
Mojkovac	-	27	-	-	1
Nikšić	10	510	-	1	48
Petnjica	1	21	-	-	-
Plav	-	46	-	-	1
Pljevlja	-	140	-	2	15
Plužine	-	2	-	-	1
Podgorica	72	1 817	-	4	179
Rožaje	-	133	-	-	8
Tivat	20	130	-	1	12
Tuzi	1	133	-	-	11
Ulcinj	47	180	-	-	5
Šavnik	-	4	-	-	-
Žabljak	1	23	-	-	1

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	-	44	98	29	5 859
Andrijevica	-	-	-	-	18
Bar	-	2	5	-	461
Berane	-	4	5	2	169
Bijelo Polje	-	4	9	2	276
Budva	-	-	7	-	315
Cetinje	-	-	2	-	160
Danilovgrad	-	-	2	-	118
Gusinje	-	-	1	1	32
Herceg Novi	-	1	3	-	312
Kolašin	-	-	1	-	34
Kotor	-	-	2	-	238
Mojkovac	-	-	-	-	28
Nikšić	-	7	11	2	589
Petnjica	-	-	-	2	24
Plav	-	-	-	-	47
Pljevlja	-	2	5	6	170
Plužine	-	-	-	-	3
Podgorica	-	20	37	10	2 139
Rožaje	-	3	6	-	150
Tivat	-	-	-	-	163
Tuzi	-	1	2	3	151
Ulcinj	-	-	-	-	232
Šavnik	-	-	-	-	4
Žabljak	-	-	-	1	26

Tabela 18. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, III kvartal 2019.

Godina proizvodnje	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
<i>Ukupno</i>	2 554	59 507	144	327	4 693
Do 1979	5	57	-	-	58
1980-1989	26	2 458	16	8	380
1990-1994	41	4 926	30	27	316
1995	13	1 164	6	10	34
1996	5	1 315	1	12	60
1997	15	1 392	9	9	87
1998	10	1 407	6	5	99
1999	24	1 417	10	9	72
2000	24	2 255	2	6	90
2001	35	3 946	4	15	168
2002	52	3 799	6	28	241
2003	70	3 728	2	25	232
2004	79	4 033	5	16	236
2005	132	3 627	5	14	222
2006	178	3 537	5	20	270
2007	287	3 756	5	33	325
2008	272	3 467	8	35	400
2009	96	1 758	1	9	155
2010	77	1 731	1	8	156
2011	81	1 810	15	10	178
2012	110	1 397	2	4	163
2013	139	1 299	-	2	120
2014	105	1 248	1	1	82
2015	86	1 139	1	1	105
2016	109	708	1	1	80
2017	130	762	1	8	110
2018	153	730	1	5	176
2019	200	641	-	6	78

Tabela 18. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, III kvartal 2019.

/nastavak/

Godina proizvodnje	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktor	Ukupno
Ukupno	169	372	718	34	68 518
Do 1979	6	-	7	-	133
1980-1989	43	-	44	4	2 979
1990-1994	14	2	43	1	5 400
1995	2	-	7	-	1 236
1996	1	2	5	1	1 402
1997	2	4	9	-	1 527
1998	6	4	10	-	1 547
1999	3	8	21	-	1 564
2000	3	17	16	-	2 413
2001	4	10	23	-	4 205
2002	5	8	30	-	4 169
2003	3	22	25	-	4 107
2004	3	19	41	-	4 432
2005	4	11	35	-	4 050
2006	4	28	43	-	4 085
2007	11	58	51	-	4 526
2008	17	39	57	2	4 297
2009	8	13	8	-	2 048
2010	4	20	18	-	2 015
2011	-	19	17	-	2 130
2012	18	14	11	-	1 719
2013	4	10	16	-	1 590
2014	-	24	21	1	1 483
2015	-	7	17	-	1 356
2016	2	10	21	-	932
2017	1	8	37	1	1 058
2018	1	9	44	14	1 133
2019	-	6	41	10	982

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Izvori podataka

Podaci sabračaja prikupljaju se redovnim kvartalnim istraživanjima.

Izvor podataka za željeznički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); drumski putnički saobraćaj izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); lokalni drumski saobraćaj izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); prometa na aerodromima izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52); vazdušni saobraćaj izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51); za izvještaj o dolasku i odlasku brodova izvještajne jedinice su Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti; pretovar izvještajne jedinice kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52).

Izvor podataka za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj od 2017. godine je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Izvor podataka za broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

Istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju se sprovodi na uzorku. Podaci se prikupljaju metodom ankete. Jedinica posmatranja je teretno vozilo za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila.

Okvir za izbor uzorka za istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Definicije

Pod *prevozom putnika* u saobraćaju podrazumijeva se kretanje putnika od mjesta polaska do odredišta.

Putnik je svako lice koje je nabavilo kartu ili odgovarajuću ispravu i ušlo u prevozno sredstvo s ciljem da se preveze do mjesta opredjeljenja.

Putnički kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km.

Pod *prevezenom robom* podrazumijevaju se sve pošiljke tereta (robe) koji je prevezen na osnovu ugovora o prevozu. Količina prevezene robe izražava se u bruto težini, što znači da težina robe obuhvata i težinu ambalaže ili opreme (kontejneri).

Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km.

Aerodrom je određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) koja je namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova, kao i za njihovo kretanje po zemljanoj površini i otvorena za komercijalni vazdušni transport.

Putnici u *direktnom tranzitu* jesu putnici koji, nakon kratkog zaustavljanja, nastavljaju putovanje avionom istim brojem leta.

Broj komercijalnih operacija uključuje uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu ostvarena radi ostvarivanja komercijalne vazdušne usluge (redovne i vanredne).

Broj ukupnih operacija uključuje sva uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu (osim državnih letova). Obuhvataju se sve komercijalne operacije (redovne, vanredne i operacije opšteg

vazduhoplovstva), kao i sve operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva (poslovni, padobransko/jedriličarski, privatni, obuka, testni, pozicijski, tehnička zaustavljanja i dr.). Ne uključuju se državni letovi (vojska, carina, policija).

Luke su mjesta ukrčavanja i iskrčavanja putnika i tereta na morskoj obali koja su posebno izgrađena za tu svrhu dok su pristanšta takva mjesta na obalama rijeka i jezera.

Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom.

Izmanipulisane tone (tona-operacija) su jedinice radnog učinka koje izražavaju zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj).

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili trećem odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi).

Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji.

Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započeo na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Registrovana drumska motorna i prikjučna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Drumski prevoz je svako kretanje robe i/ili putnika u drumskom prevoznom sredstvu po drumskoj mreži. Unutrašnji drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u istoj zemlji u kojoj je vozilo registrovano.

Međunarodni drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u dvije različite zemlje; ovakav prevoz može podrazumijevati tranzit kroz jednu ili više zemalja.

Drumska kabotaža prevoz drumom unutar neke zemlje koji obavlja prevozno sredstvo registrovano u drugoj zemlji.

Prevoz za treće zemlje je međunarodni drumski prevoz koji obavlja drumsko prevozno sredstvo registrovano u trećoj zemlji.

Prevoz uz nadoknadu ili javni prevoz je onaj prevoz robe koji se obavlja uz naknadu u ime trećih osoba.

Prevoz za sopstvene potrebe jeste prevoz koji se ne obavlja uz naknadu.

Teretno drumsko motorno prevozno sredstvo je drumsko motorno prevozno sredstvo namijenjeno za prevoz robe (kamion) ili bilo koja kombinacija drumskih vozila namijenjenih za prevoz robe (tj. kamion s prikolicom, prikolicama ili drumski tegljač s poluprikolicom i s prikolicom ili bez nje).

Drumski tegljač je drumsko motorno vozilo koje je isključivo ili prevashodno namijenjeno za vuču drugih drumskih vozila bez motora.

Shodno Politici revizije Uprave za statistiku, **konačni podaci** se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

**Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814**

Saopštenje pripremila:

Jelena POPOVIĆ

Tel. +382-20-230-837;

E-mail: contact@monstat.org